

**De Invloed van Perfectionisme in Sport op de
Teamcohesie**

J.L.M. Kuipers

Studentnummer: s4010175

Afdeling Psychologie, Rijksuniversiteit Groningen

PSB3A-BT15: Bachelor These

Supervisor: drs. M. Schuls

Tweede beoordelaar: prof. dr. A. Dijkstra

In samenwerking met: A.B.C. van Bommel, F.P.R. Gaijkema,

I. Postema, I.M.J. Manning en N.J. de Groot.

16 januari 2023

The Influence of Perfectionism in Sports on Team Cohesion

Abstract

Perfectionistic athletes can influence the team processes in the sports. The current study therefore looked at the predictive role of perfectionistic striving on team cohesion and how teammate pressure influences this relationship. By the use of a cross-sectional design the constructs have been measured by the use of following three questionnaires: the Teamwork Checklist, the Sport Perfectionisme Test (SPT) and an adjusted version of the SPT. The questionnaires were distributed across Dutch athletes who play ball sports ($N = 115$, $M_{age} = 22$, $SE = 4.98$). The regression analyses showed that none of the hypotheses were supported at $\alpha = .05$. Thus, there is no positive relationship between perfectionistic striving and perceived team cohesion; no negative relationship between perceived teammate pressure and perceived team cohesion; and the positive relationship between perfectionistic striving and perceived team cohesion is not weakened by perceived teammate pressure. Limitations of the current study are the use of the new construct 'perceived teammate pressure' with a new questionnaire, the homogeneous sample through the use of a convenience sample, and a lack of control questions. For future research it is recommended to look at entire teams and to use the Multidimensional Inventory of Perfectionism in Sport as a questionnaire to measure perceived teammate pressure.

Keywords: perfectionistic striving, perceived teammate pressure, team cohesion

Samenvatting

Perfectionistische sporters kunnen van invloed zijn op teamprocessen in sport. In het huidige onderzoek is daarom gekeken naar de voorspellende rol van perfectionistisch streven op teamcohesie en op welke manier de druk van teamgenoten deze relatie beïnvloedt. Middels een cross-sectioneel design zijn de constructen gemeten met de volgende drie vragenlijsten: de Teamwork Checklist, de Sport Perfectionisme Test (SPT) en een aanpassing van de SPT. Deze vragenlijsten zijn verspreid onder Nederlandse sporters die een balsport beoefenen ($N = 115$, $M_{leeftijd} = 22$, $SD = 4.98$). Uit de regressieanalyses bleek dat geen enkele hypothese ondersteund werd bij $\alpha = .05$. Er is dus geen positieve relatie tussen perfectionistisch streven en waargenomen teamcohesie; er is geen negatieve relatie tussen waargenomen druk van teamgenoten en waargenomen teamcohesie; en de positieve relatie tussen perfectionistisch streven en waargenomen teamcohesie wordt niet verzwakt door waargenomen druk van teamgenoten. Limitaties van het huidige onderzoek zijn het gebruik van het nieuwe construct ‘waargenomen druk van teamgenoten’ met een nieuwe vragenlijst, de homogene steekproef door het gebruik van een gelegenheidssteekproef, en een gebrek aan controle vragen. Voor vervolgonderzoek wordt geadviseerd om naar volledige teams te kijken en om de Multidimensional Inventory of Perfectionism in Sport als vragenlijst te gebruiken om waargenomen druk van teamgenoten te meten.

Trefwoorden: perfectionistisch streven, druk van teamgenoten, teamcohesie

De Invloed van Perfectionisme op Teamcohesie

Perfectionisme is een vaak onderzocht construct (Hill et al., 1997; Gleaves, 2006; Nazari, 2022). In het dagelijks leven, maar ook specifiek in sport. Perfectionisme houdt in dat iemand streeft naar volmaaktheid, door extreem hoge eisen aan zichzelf te stellen (*Perfectionisme – 5 definities – Encyclo*, z.d., Grugan et al., 2020). Dit kan positieve (Freire et al., 2022) maar ook negatieve (Grugan et al., 2020) gevolgen met zich meebrengen. Perfectionisten kunnen invloed uitoefenen op hun team, door bijvoorbeeld het beïnvloeden van de teamprocessen via het gedrag wat ze tonen naar anderen (Freire et al. 2022). Maar perfectionisten kunnen het ook internaliseren, door bijvoorbeeld een angst om te falen, of juist meer motivatie (Hill et al., 2015).

Ondanks dat in het verleden veel onderzoek is gedaan naar hoe perfectionisme een team kan beïnvloeden, is er nog geen duidelijk onderzoek gedaan naar hoe teamgenoten dit perfectionisme ervaren en hoe dit invloed kan uitoefenen op teamprocessen, zoals teamcohesie. Teamgenoten kunnen druk ervaren van perfectionistische teamleden, zoals ze ook druk kunnen ervaren van bijvoorbeeld hun coach en hun ouders (Lewthwaite & Scanlan, 1989; Coutinho et al., 2020, Dunn et al., 2022). Vandaar de onderzoeksvraag: welke invloed heeft perfectionisme op de waargenomen teamcohesie, en wordt deze relatie beïnvloed door de waargenomen druk van teamgenoten?

Perfectionisme

Zoals hiervoor al benoemd houdt perfectionisme in dat iemand streeft naar volmaaktheid, door extreem hoge eisen aan zichzelf te stellen (*Perfectionisme – 5 definities – Encyclo*, z.d., Grugan et al., 2020). Perfectionisme is onder te verdelen in twee hoofddimensies: perfectionistisch streven en perfectionistische zorgen (Freire et al., 2022). Perfectionistisch streven (PS) wordt gezien als een adaptieve dimensie. Het houdt in dat een persoon hoge standaarden voor persoonlijke prestaties zet, om een bepaalde rol zo goed mogelijk uit te voeren. In de context van sport is perfectionistisch streven geassocieerd met

verscheidene positieve uitkomsten, zoals prestatie optimalisatie, een verhoogde intrinsieke motivatie, zelfvertrouwen, en teamcohesie (Freire et al., 2022).

Perfectionistische zorgen (PZ) worden gezien als een maladaptieve dimensie die overeenkomt met zorgen over fouten, twijfels over acties die genomen zijn en overmatige zelfkritiek. Perfectionistische zorgen worden vooral geassocieerd met negatieve sportresultaten, zoals frustraties van de psychologische basisbehoeften, het uitlokken van negatieve emotionele reacties, een verhoogde extrinsieke motivatie, burn-out, angst voor de wedstrijden en een verlaagde waargenomen teamcohesie (Freire et al., 2022).

Perfectionistisch streven lijkt in eerste instantie positief, waarbij perfectionistische zorgen in eerste instantie negatief lijken. Maar volgens het 2x2 model van perfectionisme van Gaedreau en Thompson (2010) hoeft dit niet zo te zijn. Zij hebben van PS en PZ vier subtypes afgeleid, te weten: niet-perfectionistisch (laag PS, laag PZ), puur perfectionistisch streven (hoog PS, laag PZ), puur perfectionistische zorgen (laag PS, hoog PZ) en gecombineerd perfectionisme (hoog PS, hoog PZ). Met deze combinaties is niet zozeer PS positief en PZ negatief, maar bestaan gezonde en ongezonde perfectionisten. Het subtype 'puur perfectionistisch streven' is een vorm van gezond perfectionisme. Het subtype 'gecombineerd perfectionisme' is een vorm van ongezond perfectionisme.

In het huidige onderzoek is het van belang dat de combinatie tussen PS en PZ gemaakt kan worden, aangezien naar het verband zal worden gekeken van perfectionistisch streven en 'waargenomen druk van teamgenoten' wat een PZ-dimensie is.

Teamcohesie en Perfectionisme

Cohesie gaat over de verbondenheid wat wordt ervaren binnen een team. In een team met een sterke cohesie vertrouwen spelers elkaar en geven ze elkaar steun wanneer dat nodig is. Daarnaast geeft de mate van cohesie aan of een team effectief met conflicten omgaat

(Schuls, 2022). Teamcohesie wordt dan ook beschouwd als een basiselement voor sportprestaties (Eys et al., 2019).

Er zijn verschillende onderzoeken gedaan naar het verband tussen perfectionisme en cohesie (Sindik & Missoni, 2013; Segrin et al., 2019; Nascimento Junior et al., 2020; Freire et al., 2020). Waarbij het in het onderzoek van Freire et al. (2022) specifiek ging over het verband tussen perfectionisme en teamcohesie in sport. Er werd gekeken naar de voorspellende kracht van perfectionisme op percepties over teamcohesie en conflict. Dit onderzoek heeft bewijs gevonden voor de relatie tussen perfectionistische eigenschappen en teamcohesie bij jonge atleten. Uit dit onderzoek kwam een positieve voorspellende rol van perfectionistisch streven naar voren bij taak- en sociale cohesie en een negatieve rol van perfectionistische zorgen bij taakcohesie. Sociale cohesie staat in de context van sport gelijk aan teamcohesie (Schuls, 2022), hiermee lijkt perfectionistisch streven een positieve voorspelling te doen over de perceptie van de atleten over teamcohesie.

Waargenomen Druk van Teamgenoten

Uit verschillende onderzoeken komt naar voren dat teamgenoten invloed uitoefenen op elkaar waarbij het gaat om bijvoorbeeld psychologisch welzijn (Plateau & Haycraft, 2020), motivatie om een sport te beoefenen (Coutinho et al., 2021), prestatiedruk (Jiang, 2020) en het gevoel van eenheid wat een teamgenoot ervaart (Weiss et al., 2021). Hierdoor valt te verwachten dat de druk die teamgenoten van elkaar kunnen ervaren, invloed kan hebben op bijvoorbeeld de prestaties van de sporter en de teamcohesie. Hierbij kunnen specifiek perfectionistische uitingen van spelers de teamprocessen beïnvloeden, wat blijkt uit het onderzoek van Hewitt en Flett (1991). Zij onderscheiden drie dimensies van perfectionisme: zelf-georiënteerd perfectionisme, sociaal georiënteerd perfectionisme en anders-georiënteerd perfectionisme.

Zelf-georiënteerd perfectionisme is een dimensie van perfectionisme waarbij het individu veel eisen aan zichzelf stelt en enorm kritisch op zichzelf is. Deze vorm van perfectionisme heeft ook een motivatie component, namelijk dat deze perfectionisten streven naar perfectie in hun eigen presteren en hun fouten proberen te vermijden. Anderen-georiënteerde perfectionisten verwachten van anderen dat ze perfect zijn en hebben dan ook de neiging om harde kritiek op anderen te uiten. Hierbij worden gedragingen getoond zoals anderen de schuld geven, een gebrek aan vertrouwen en gevoelens van vijandigheid richting anderen. Sociaal-georiënteerd perfectionisten hebben het idee dat anderen, vaak voor hen een belangrijk persoon, enorm hoge verwachtingen van hen hebben, dat deze andere hen constant bekritiseerd en verwacht dat diegene perfect is (Hewitt & Flett, 1991).

Grugan et al. (2020) hebben op basis van het model van Hewitt en Flett (1991) gekeken naar hoe deze vormen van perfectionisme zich kunnen uiten in antisociaal gedrag binnen een team. Ontdekt werd dat zelf-georiënteerd perfectionisme geen relatie heeft met antisociaal gedrag richting teamgenoten en een negatieve relatie heeft met antisociaal gedrag richting de tegenstander. Zelf-georiënteerd perfectionisme heeft vooral een negatieve invloed op de persoon zelf, niet zozeer op de teamprocessen, waardoor het verder niet relevant is voor het huidige onderzoek. Sociaal georiënteerd perfectionisme heeft een positieve relatie met antisociaal gedrag tegenover teamgenoten. Ook blijkt dat anderen-georiënteerde perfectionisme een indirecte positieve relatie heeft met antisociaal gedrag richting teamgenoten via agressieve/boze reacties naar hen. Dit onderzoek duidt tot een duidelijk negatieve uiting van perfectionisme in teamverband, wanneer wordt gekeken naar sociaal-georiënteerd en anders-georiënteerd perfectionisme. Aangezien perfectionistische spelers negatief gedrag naar teamgenoten kunnen uiten, is het mogelijk dat teamgenoten hier druk van ervaren, net zoals ze ook druk kunnen ervaren van hun ouders of coach (Lewthwaite & Scanlan, 1989; Coutinho et al., 2020, Dunn et al., 2022). De negatieve uiting van

perfectionisme in teamverband uit zich in antisociaal gedrag richting teamgenoten, wat invloed kan hebben op de teamcohesie wat een team ervaart.

Huidige Onderzoek

Naar aanleiding van deze verbanden zijn de volgende hypothesen opgesteld die onderzocht zullen worden:

Hypothese 1. Er is een positieve relatie tussen perfectionistisch streven en de waargenomen teamcohesie. Deze hypothese is gebaseerd op het onderzoek van Freire et al. (2022), waarin dit positieve verband al een keer bewezen is. De verklaring hiervoor zou volgens Freire et al. (2022) zijn dat dat persoonlijk streven meer betrokkenheid bij de sport stimuleert en vriendschapsontwikkelingen binnen het team bevordert. Dit bevordert daarmee de teamcohesie.

Hypothese 2. Er is een negatieve relatie tussen waargenomen druk van teamgenoten en de waargenomen cohesie. Deze hypothese is gebaseerd op de theorie van Hewitt & Flett (1991) en het onderzoek van Grugan et al. (2020), waaruit naar voren komt dat perfectionistische teamleden, met name de teamleden met sociaal-georiënteerd perfectionisme en anders-georiënteerd perfectionisme, antisociale gedragingen uiten naar hun teamgenoten. Dit kan de waargenomen druk van teamgenoten verhogen en hiermee zal waarschijnlijk de waargenomen teamcohesie verlagen aangezien het negatieve uitingen zijn.

Hypothese 3. Waargenomen druk van teamgenoten verzwakt de positieve relatie tussen perfectionisme en de waargenomen teamcohesie. Hierbij is waargenomen druk van teamgenoten een moderator in de relatie tussen perfectionistisch streven en de waargenomen teamcohesie. Deze hypothese wordt gebaseerd op de theorie van Gaedreau en Thompson (2010) en de literatuur van Freire et al. (2022) over het 2x2 model van perfectionisme. Uit onderzoek blijkt namelijk dat perfectionistisch streven alleen adaptieve uitkomsten heeft wanneer perfectionistische zorgen afwezig zijn (Gotwals et al., 2012). Hierdoor is te

verwachten dat de relatie tussen perfectionistisch streven en waargenomen teamcohesie verzwakt wanneer waargenomen druk van teamgenoten wordt toegevoegd, omdat dit een perfectionistische zorgen dimensie is. Omdat de positieve relatie tussen perfectionistisch streven en teamcohesie al een keer bewezen is, wordt niet verwacht dat deze relatie bij toevoeging van waargenomen druk van teamgenoten volledig negatief zal worden.

Methode

Participanten

De inclusiecriteria voor dit onderzoek zijn dat de participant aan een balsport moet doen met een team van minimaal 5 spelers, er moet gescoord kunnen worden in de sport én de participant moet minimaal 16 jaar oud zijn. Via een a-priori power berekening is uitgerekend dat de steekproef uit minimaal 107 participanten moet bestaan, om een gemiddelde effectgrootte ($f^2 = .15$) en een power van .95% te bereiken. Het totale aantal geldige participanten dat deel heeft genomen aan de huidige studie is 115. De gemiddelde leeftijd van de participanten is 22, met minimale leeftijd 16 en maximale leeftijd 56. De steekproef bestond uit 34 mannen (29.6%), 81 vrouwen (70.4%), 0 'anders' en 0 'zeg ik liever niet'. De vier sporten die het meest worden beoefend zijn voetbal ($n = 42$; 36%), volleybal ($n = 22$; 19.1%), handbal ($n = 20$; 17.4%) en hockey ($n = 18$; 15.7%). Er spelen 92 participanten (80%) een wedstrijdsport, 17 (14.8%) een recreatiesport, en 6 (5.2%) topsport. Het gemiddelde aantal uur wat de participanten sporten per week is 284 minuten met een standaarddeviatie van 123 minuten. Om de deelnemers te motiveren de vragenlijsten te maken, worden als beloning vijf Bol.com bonnen van €30,- verloot.

In het huidige kwantitatieve onderzoek zijn door middel van een cross-sectioneel design met een gelegenheidssteekproef participanten geworven. De deelnemers zijn geworven door gebruik te maken van het netwerk van de bachelorstudenten Psychologie aan de Rijksuniversiteit Groningen die het huidige onderzoek uitvoeren. De onderzoekers sturen

een link door naar de vragenlijsten via hun sociale-mediakanalen, daarnaast zijn er ook e-mails verstuurd naar verscheidene sportverenigingen uit Groningen.

Materiaal

In het onderzoek worden een aantal demografische vragen gesteld, namelijk wat de leeftijd van de participant is; het geslacht; of ze een balsport beoefenen met een team van minimaal zes spelers waarbij gescoord kan worden; op welk niveau de participant de sport beoefent en hoeveel uren per week de participant bezig is met sport. Naast deze demografische vragen wordt in dit onderzoek gebruik gemaakt van de volgende drie vragenlijsten: de Teamwork Checklist (Schuls, 2022), de Sport Perfectionisme Test (SPT; Schuls & Davids, 2017) en een extra vragenlijst gebaseerd op de SPT. De participanten vullen de items van de drie vragenlijsten in op een 5-punts Likertschaal (1 = sterk mee oneens tot 5 = sterk mee eens).

De Teamwork Checklist (Schuls, 2022) is bedoeld als hulpmiddel om de sterke punten en verbeterpunten op het vlak van teamwork in kaart te brengen. De vragenlijst bestaat uit 36 items bestaande uit zes dimensies. De dimensies zijn cohesie, collectief, competente leiders, coping, commitment, en coaching/klimaat. Voor het huidige onderzoek is alleen de dimensie cohesie relevant. Dit is een schaal die de verbondenheid in het team meet (Schuls, 2022). Het gaat in deze context over de waargenomen teamcohesie, omdat gebruik wordt gemaakt van een vragenlijst die individueel wordt ingevuld. De subschaal cohesie bestaat uit zes items. Een voorbeeld van een dergelijk item is: "De spelers in het team vertrouwen elkaar." Deze schaal heeft nog geen originele maat van interne consistentie. In het huidige onderzoek heeft de schaal cohesie een matig tot hoge interne consistentie en betrouwbaarheid (Cronbach's alpha: .696).

SPT (Schuls & Davids, 2017) is een vragenlijst om de perfectionistische oriëntaties van sporters te meten. Deze vragenlijst is gebaseerd op de Sport-MPS-2 van Gotwals en Dunn

(2009). Hier zijn de volgende zes dimensies en 42 items op gebaseerd: persoonlijke eisen (PE), bezorgdheid over fouten (BOF), waargenomen druk van ouders (WDO), waargenomen druk van de coach (WDC), organisatie (ORG, en twijfels over acties (TOA). Voor het huidige onderzoek zal alleen gebruik worden gemaakt van PE om perfectionistisch streven te operationaliseren. Bij PE wordt gekeken in welke mate de sporter perfectionistische eisen stelt aan zichzelf (Schuls & Davids, 2017). Deze dimensie bestaat uit zeven items. Een voorbeeld van een dergelijk item is: “Ik vind het belangrijk dat ik erg goed ben in alles wat ik doe in mijn sport.” De schaal PE bij de originele SPT heeft een hoge interne consistentie en betrouwbaarheid (Cronbach’s alpha: .82). In het huidige onderzoek heeft de schaal ook een hoge interne consistentie en betrouwbaarheid (Cronbach’s alpha: .837)

De derde vragenlijst meet de ‘waargenomen druk van teamgenoten’ (WDT) en is gebaseerd op de schaal ‘waargenomen druk van de coach’ van de SPT. WDT draait om de druk die sporters ervaren van hun teamgenoten. Deze vragenlijst bestaat uit zes items, een voorbeeld van een dergelijk item is: “Mijn teamgenoten stellen hoge eisen aan mij in mijn sport.” Alle vragen komen uit de SPT, waarbij de vragen van ‘waargenomen druk van de coach’ vervangen zijn door ‘waargenomen druk van teamgenoten’. Dit is een legitieme methode om de vragenlijst aan te passen, aangezien deze manier van items aanpassing ook gedaan is bij de Multidimensional Inventory of Perfectionism in Sport (MIPS; Stoeber et al., 2006). De MIPS is te vergelijken met de SPT, alleen is dan de variabele ‘teammate pressure’ toegevoegd, naast waargenomen druk van ouders en waargenomen druk van de coach. In het huidige onderzoek heeft deze vragenlijst een hoge interne consistentie en betrouwbaarheid (Cronbach’s alpha: .795).

Procedure

De vragenlijsten zijn tot een online enquête gevormd middels Qualtrics. Na het openen van de link volgt eerst een geïnformeerde toestemming. Hierna komen de participanten op

een pagina met de onderzoeksinformatie. Wanneer dit gelezen is komen de deelnemers op een pagina met de demografische vragen en hierna presenteren de drie vragenlijsten zich gerandomiseerd, zodat de antwoorden elkaar niet kunnen beïnvloeden. Om mee te doen aan de loting voor de Bol.com bonnen hebben deelnemers hun emailadres op een aparte pagina van de enquête achter kunnen laten. Het invullen van de gehele Qualtrics vragenlijst duurt maximaal 30 minuten.

Statistische Analyse

Het onderzoek bestaat uit drie continue variabelen. Eén afhankelijke variabele ‘waargenomen teamcohesie’ en twee onafhankelijke variabelen ‘perfectionistisch streven’ (geoperationaliseerd door het construct ‘persoonlijke eisen; PE’) en ‘waargenomen druk van teamgenoten’ (WDT). Er wordt een positief verband verwacht tussen PE en waargenomen teamcohesie, daarnaast wordt een negatief verband verwacht tussen WDT en waargenomen teamcohesie. Ten slotte wordt verwacht dat de positieve relatie tussen PE en de waargenomen teamcohesie verzwakt zal worden door WDT. Hierbij wordt het moderatie effect van WDT onderzocht. De hypothesen zullen getoetst worden met een multipele regressie. Hiervoor zullen de volgende assumpties getoetst worden: normaliteit, homoscedasticiteit en de afwezigheid van multicollineariteit. Outliers worden bekeken en eventueel verwijderd. Om te controleren of de residuen normaal verdeeld zijn wordt gekeken naar het bijbehorende histogram (Figuur 1). Om te controleren of de varianties niet heterogeen zijn, zal gekeken worden naar de bijbehorende P-P plot (Figuur 2). Om te controleren voor multicollineariteit zal gebruik worden gemaakt van de VIF-statistiek.

Ongeldige data (bijvoorbeeld wegens voortijdig afbreken of het niet nakomen van de inclusiecriteria) worden verwijderd. Hierna bestaat de dataset uit 115 respondenten. De schaalscores en de betrouwbaarheid per schaal worden met Cronbach’s alpha berekend. Vervolgens worden de variabelen gestandaardiseerd. De onafhankelijke variabelen worden

hierna met elkaar vermenigvuldigd om de interactievariabelen te berekenen. Nadien kan worden vastgesteld of sprake is van een hoofdeffect en/of interactie-effect voor het getoetste model ($p < .05$). Hierna zullen de hypothesen getoetst worden door middel van de software *Statistical Package for the Social Sciences* (SPSS). Hierbij wordt gebruik gemaakt van de *enter* methode bij een multiële lineaire regressie van SPSS.

Resultaten

Uit Figuur 1, Figuur 2 (in de Bijlagen) en de VIF-statistiek ($VIF = 1.21$) blijkt dat aan de assumpties is voldaan. In Tabel 1 bevinden zich de beschrijvende statistieken en bivariate correlaties van de variabelen. Bij de eerste hypothese wordt onderzocht of een positieve relatie bestaat tussen PE en cohesie. Hiermee wordt verwacht dat bij een hoge score op PE cohesie hoger zal zijn dan bij een lagere score op PE. Uit de regressieanalyse blijkt dat PE geen significante relatie heeft met teamcohesie bij $\alpha = .05$ ($b = .033$, $t = .540$, $SE = .061$, $p = .591$). Bij de tweede hypothese wordt onderzocht of WDT een negatieve relatie heeft met cohesie. Hiermee wordt verwacht dat bij een hoge score op WDT de score op cohesie lager zal zijn en bij een lage score op WDT zal de score van cohesie hoger zijn. Uit de regressieanalyse blijkt dat WDT geen significante relatie heeft met cohesie bij $\alpha = .05$ ($b = -.113$, $t = -1.633$, $SE = .069$, $p = .105$). De eerste twee hypothesen worden dus niet bevestigd.

Bij de derde hypothese wordt onderzocht of de relatie tussen PE en de waargenomen teamcohesie wordt verzwakt door WDT. Uit de multiële regressieanalyse met de gestandaardiseerde afhankelijke variabele cohesie, gestandaardiseerde onafhankelijke variabelen PE en WDT en de interactievariabele tussen WDT en PE, blijkt geen significant model. Het complete model verklaart 4.1% van de waargenomen variantie in cohesie ($R^2 = .041$, $F(3, 111) = 1.566$, $p = .202$). We zien in Tabel 2 geen hoofdeffect voor PE, tevens is er wel een hoofdeffect voor WDT bij $\alpha = .05$. Echter is deze significantie niet relevant voor de getoetste hypothesen. Er is geen significant interactie-effect van WDT ($b = 0.028$, $t = .617$, SE

= .045, $p = 0.538$). Dit betekent dat het effect van PE niet afhangt van het effect van WDT en dat WDT geen moderator is in de relatie tussen PE en cohesie.

Discussie

Het doel van het huidige onderzoek is om te kijken naar hoe de druk die teamgenoten door elkaar ervaren, invloed kan hebben op de relatie tussen perfectionisme en waargenomen teamcohesie. Hiervoor zijn verschillende hypothesen onderzocht.

De eerste hypothese was dat er een positieve relatie tussen perfectionistisch streven en de waargenomen teamcohesie zal zijn. Deze hypothese is gebaseerd op het onderzoek van Freire et al. (2022), waaruit bleek dat perfectionistisch streven een positieve relatie heeft met taak en sociale cohesie. De hypothese is niet bevestigd in de huidige studie. Een mogelijke oorzaak hiervan is dat in het huidige onderzoek gebruik is gemaakt van de Teamwork Checklist (Schuls, 2022) om cohesie te meten, waarbij in het onderzoek van Freire et al. (2022) gebruik is gemaakt van de Group Conflict Questionnaire (P-GCQ; Paradis et al., 2014). Het is daarom mogelijk dat deze vragenlijsten teamcohesie niet op exact dezelfde manier geoperationaliseerd hebben en dat hierdoor andere uitkomsten uit het huidige onderzoek zijn gekomen. Daarnaast is voor het operationaliseren van perfectionistisch streven in het onderzoek van Freire et al. (2022) gebruik gemaakt van de dimensie ‘organisatie-persoonlijke eisen’ uit de Sport-MPS-2 (Gotwals & Dunn, 2009) voor het meten van perfectionistisch streven. Waar in het huidige onderzoek gebruik is gemaakt van de dimensie ‘persoonlijk eisen’ uit de SPT (Schuls & Davids, 2017), zonder de dimensie ‘organisatie’ mee te nemen. Ondank dat de SPT op de Sport-MPS-2 gebaseerd is, wordt er in de SPT gebruik gemaakt van een aparte dimensie voor persoonlijke eisen, wat iets anders kan meten dan de dimensie ‘organisatie-persoonlijke eisen’ die in het onderzoek van Freire et al. (2022) is gebruikt. De SPT bestaat dan ook uit 42 items die zes verschillende dimensies meten, waarbij de Sport-MPS-2 uit slechts 24 items bestaat die vier dimensies meten (Schuls & Davids, 2017; Gotwals & Dunn, 2009). Hierdoor is het mogelijk dat de SPT gericht is op persoonlijke

eisen en daarmee op perfectionistisch streven kan meten dan de Sport-MPS-2. Dit is een mogelijk oorzaak waardoor het huidige onderzoek geen positief verband vindt tussen perfectionistisch streven en de waargenomen teamcohesie, waarbij het onderzoek van Freire et al. (2022) dat wel doet.

De tweede hypothese was dat een negatieve relatie tussen waargenomen druk van teamgenoten en de waargenomen teamcohesie zal zijn. Dit verband is gebaseerd op de theorie van Hewitt & Flett (1991) en het onderzoek van Grugan et al. (2020), waarbij sociaal- en anders-georiënteerde perfectionisten een positief verband hebben met antisociaal gedrag richting teamgenoten. Er wordt verwacht dat deze antisociale uitingen een negatieve invloed kunnen uitoefenen op teamgenoten en daarmee ook op de teamcohesie. De hypothese is niet bevestigd in het huidige onderzoek. Dit zou wellicht kunnen doordat de relatie in plaats van de negatieve kant, juist de positieve kant op kan draaien. Uit het onderzoek van Coutinho, Ribeiro, da Silva, et al. (2021) valt namelijk op dat teamgenoten een positieve invloed kunnen hebben op elkaar. Hierin wordt benoemd dat getalenteerde spelers juist gemotiveerd raken door hun teamgenoten vanwege een positieve stimulans en kritiek die ze krijgen gedurende de training. Dit zou volgens hen ook positief werken voor de teamcohesie en vriendschappen onderling. Daarentegen worden deze positieve resultaten niet gevonden bij de minder getalenteerde spelers. Daarnaast bestaat deze studie uit maar 60 participanten die allemaal volleybal spelen, waarbij in de huidige studie verschillende soorten sporten zijn gebruikt. Hierdoor is het onderzoek van Coutinho, Ribeiro, da Silva, et al. (2021) lastiger te generaliseren.

De derde en laatste hypothese was dat de waargenomen druk van teamgenoten de positieve relatie tussen perfectionisme en de waargenomen teamcohesie verzwakt. Hierbij is onderzocht of waargenomen druk van teamgenoten een moderator is in de relatie tussen perfectionistisch streven en teamcohesie. Deze hypothese is gebaseerd op het 2x2 model van

Gaedreau en Thompson (2010) en de literatuur van Freire et al. (2022). Alleen wanneer perfectionistische zorgen afwezig zijn, zou perfectionistisch streven adaptieve uitkomsten hebben volgens het onderzoek van Freire et al. (2022). Waargenomen druk van teamgenoten is een perfectionistische zorgen dimensie, wat dus volgens theorie zal zorgen voor maladaptieve uitkomsten. Hierdoor wordt verwacht dat waargenomen druk van teamgenoten de relatie tussen teamcohesie en perfectionisme zal verzwakken. Deze hypothese is ook niet bevestigd. Een mogelijke reden waarom de tweede en derde hypothese niet zijn bevestigd, is doordat ‘waargenomen druk van teamgenoten’ nog geen duidelijk onderzocht construct is in de context van perfectionisme in sport. Hierdoor is nog niet duidelijk of deze variabele goed genoeg geoperationaliseerd is middels de aangepaste SPT (Schuls & Davids, 2017). Een mogelijke suggestie voor vervolgonderzoek is om in plaats van de SPT (Schuls & Davids, 2017) aan te passen, de MIPS (Stoeber et al., 2006) te gebruiken. Dit is namelijk een bestaande vragenlijst waarbij de dimensie ‘druk van teamgenoten’ al is toegevoegd. Dit is een gevalideerde vragenlijst, waardoor deze een betere meting kan geven van de waargenomen druk van teamgenoten (Madigan, 2016). Ondanks dat deze vragenlijst al in verschillende talen naast Engels beschikbaar is, zoals Spaans (Pineda-Espejel et al., 2017) en Italiaans (De Maria et al., 2021), wordt de MIPS nog niet vaak toegepast in onderzoeken.. Hierdoor is nog maar weinig literatuur beschikbaar waarbij deze vragenlijst is gebruikt. Er valt dus nog winst te behalen op het construct ‘waargenomen druk van teamgenoten’ in verband met perfectionisme. Doordat het construct waargenomen druk van teamgenoten nog maar weinig is onderzocht, zijn de rechtstreekste verbanden hiermee, met perfectionistisch streven en team cohesie, nog niet eerder onderzocht. Er wordt dan ook geadviseerd om meer onderzoek te doen naar deze constructen in samenhang met elkaar.

Een andere limitatie van het huidige onderzoek wat kan hebben gezorgd voor de insignificante resultaten is dat gebruik is gemaakt van een gelegenheidssteekproef. Hierdoor

bestaat de steekproef uit een vrij homogene groep. De steekproef bestaat namelijk vooral uit vrouwen van rond de 22 jaar. Hiermee zijn de resultaten moeilijk te generaliseren naar andere leeftijdsgroepen en gender. Dit is wellicht ook een reden waardoor het huidige onderzoek andere uitkomsten heeft dan bijvoorbeeld het onderzoek van Freire et al. (2022). In hun onderzoek was de man-vrouw verdeling vrijwel gelijk. Daarnaast is ook geen gebruik gemaakt van controlevragen in de vragenlijst. Hierdoor kon niet gecontroleerd worden of de vragen goed werden gelezen en of sprake is geweest van een responsbias.

Een sterk punt van het huidige onderzoek is dat de SPT een veel gebruikte vragenlijst is met een goede interne consistentie. Hierdoor is het construct perfectionistisch streven goed geoperationaliseerd. Een ander sterk punt is dat verschillende soorten sporten zijn gebruikt, waardoor de resultaten sneller te generaliseren zijn naar andere balsporten.

In het huidige onderzoek is gebruik gemaakt van de ‘waargenomen teamcohesie’, omdat gebruik is gemaakt van individuele scores. Dit kan wellicht een vertekend beeld geven van de daadwerkelijke teamcohesie binnen een team. Eén persoon kan namelijk een ander beeld hebben van de cohesie binnen een team dan de daadwerkelijke cohesie die in het team bestaat. Voor vervolgonderzoek kan daarom wellicht naar volledige teams gekeken worden om een beter beeld te krijgen van de daadwerkelijke cohesie binnen het team. Daarnaast kan geprobeerd worden om het aantal mannelijke en vrouwelijke deelnemers ongeveer gelijk te krijgen en meerdere leeftijdsgroepen proberen deel te laten nemen. Hierdoor wordt de groep heterogener en zijn de resultaten gemakkelijker te generaliseren. Daarnaast is het van belang om vervolgonderzoek te richten op het construct ‘waargenomen druk van teamgenoten’ en ook de relatie dat dit construct heeft met de waargenomen teamcohesie die ervaren wordt. Hiervoor zou in vervolgonderzoek de MIPS (Stoeber et al., 2006) gebruikt kunnen worden voor het verband tussen druk van teamgenoten en perfectionisme, waarbij de Teamwork

Checklist (Schuls, 2022) wederom gebruikt kan worden om het verband met cohesie te onderzoeken.

Referenties

- Brandão, M. R. F., Polito, Hernandes, V., Correa, M., Mastrocola, A. P., Oliveira, D.,
Oliveira, A., Moura, L., Boas Junior, M. V. & Angelo, D. L. (2021). Stressors in
Indoor and Field Brazilian Soccer: Are They Perceived as a Distress or Eustress?
Frontiers in Psychology, 12, 623719. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.623719>
- Coutinho, P., Ribeiro, J., da Silva, S. M., Fonseca, A. M. & Mesquita, I. (2021). The
Influence of Parents, Coaches, and Peers in the Long-Term Development of Highly
Skilled and Less Skilled Volleyball Players. *Frontiers in Psychology, 12*.
<https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.667542>
- De Maria, A., Mallia, L., Lombardo, C., Vacca, M., & Zelli, A. (2021). The Personal and
Interpersonal Components of Perfectionism: The Italian Validation of
“Multidimensional Inventory of Perfectionism in Sport”. *International Journal of
Environmental Research and Public Health, 18*(5),
2657. <https://doi.org/10.3390/ijerph18052657>
- Dunn, J. G., Gotwals, J. K., Causgrove Dunn, J. & Lizmore, M. R. (2022). Perceived parental
pressure and perceived coach pressure in adolescent and adult sport. *Psychology of
Sport and Exercise, 59*, 102100. <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2021.102100>
- Eys, M., Bruner, M. W. & Martin, L. J. (2019). The dynamic group environment in sport and
exercise. *Psychology of Sport and Exercise, 42*, 40–47.
<https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2018.11.001>
- Freire, G. L. M., Fiorese, L., d. Moraes, J. F. V. N., Codonhato, R., de Oliveira, D. V. & de A.
d. Nascimento Junior, J. R. de A. d. (2022). Do Perfectionism Traits Predict Team
Cohesion and Group Conflict Among Youth Athletes? *International Journal of Sports
& Coaching, 129*(4), 851–868. <https://doi.org/10.1177/00315125221087025>

- Frost, R. O., Marten, P., Lahart, C. & Rosenblate, R. (1990). The dimensions of perfectionism. *Cognitive Therapy and Research*, 14(5), 449–468.
<https://doi.org/10.1007/bf01172967>
- García-Calvo, T., Leo, F. M., Gonzalez-Ponce, I., Sánchez-Miguel, P. A., Mouratidis, A. & Ntoumanis, N. (2014). Perceived coach-created and peer-created motivational climates and their associations with team cohesion and athlete satisfaction: evidence from a longitudinal study. *Journal of Sports Sciences*, 32(18), 1738–1750.
<https://doi.org/10.1080/02640414.2014.918641>
- Gleaves, D. H. (2006). The multiple dimensions of perfectionism and their relation with eating disorder features. *Personality and Individual Differences*, 41(2), 225–235.
<https://doi.org/10.1016/j.paid.2006.01.013>
- Gotwals, J. K. & Dunn, J. G. H. (2009). A Multi-Method Multi-Analytic Approach to Establishing Internal Construct Validity Evidence: The Sport Multidimensional Perfectionism Scale 2. *Measurement in Physical Education and Exercise Science*, 13(2), 71–92. <https://doi.org/10.1080/10913670902812663>
- Gotwals, J. K., Stoeber, J., Dunn, J. G. H. & Stoll, O. (2012). Are perfectionistic strivings in sport adaptive? A systematic review of confirmatory, contradictory, and mixed evidence. *Canadian Psychology / Psychologie canadienne*, 53(4), 263–279.
<https://doi.org/10.1037/a0030288>
- Grugan, M. C., Jowett, G. E., Mallinson-Howard, S. H. & Hall, H. K. (2020). Perfectionism, Angry Reactions and Antisocial Behaviour in Team Sport. *Sport, Exercise, and Performance Psychology*, 9(4), 543–557. <https://doi.org/10.1037/spy0000198>
- Hewitt, P. L. & Flett, G. L. (1991). Perfectionism in the self and social contexts: Conceptualization, assessment, and association with psychopathology. *Journal of*

- Personality and Social Psychology*, 60(3), 456–470. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.60.3.456>
- Hill, A. P. & Madigan, D. J. (2017). A short review of perfectionism in sport, dance and exercise: out with the old, in with the 2×2 . *Current Opinion in Psychology*, 16, 72–77. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2017.04.021>
- Hill, A. P., Witcher, C. S. G., Gotwals, J. K. & Leyland, A. F. (2015). A qualitative study of perfectionism among self-identified perfectionists in sport and the performing arts. *Sport, Exercise, and Performance Psychology*, 4(4), 237–253. <https://doi.org/10.1037/spy0000041>
- Hill, R. W., McIntire, K. & Bacharach, V. R. (1997). Perfectionism and the big five factors. *Journal of Social Behavior and Personality*, 12(1), 257–270. <https://psycnet.apa.org/record/1997-03744-020>
- Jiang, L. (2020). Splash with a teammate: Peer effects in high-stakes tournaments. *Journal of Economic Behavior & Organization*, 171, 165–188. <https://doi.org/10.1016/j.jebo.2020.01.013>
- Lewthwaite, R. & Scanlan, T. K. (1989). Predictors of competitive trait anxiety in male youth sport participants. *Medicine & Science in Sports & Exercise*, 21(2), 221–229. <https://doi.org/10.1249/00005768-198904000-00016>
- Madigan, D. J. (2016). Confirmatory factor analysis of the Multidimensional Inventory of Perfectionism in Sport. *Psychology of Sport and Exercise*, 26, 48-51. <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2016.06.003>
- Nascimento Junior, J. R. A. D., Freire, G. L. M., Silva, A. A. D., Costa, N. L. G., Fortes, L. D. S. & Oliveira, D. V. D. (2020). The predicting role of perfectionism on team cohesion among Brazilian futsal athletes. *Motriz: Revista de Educação Física*, 26(1). <https://doi.org/10.1590/s1980-6574202000010201>

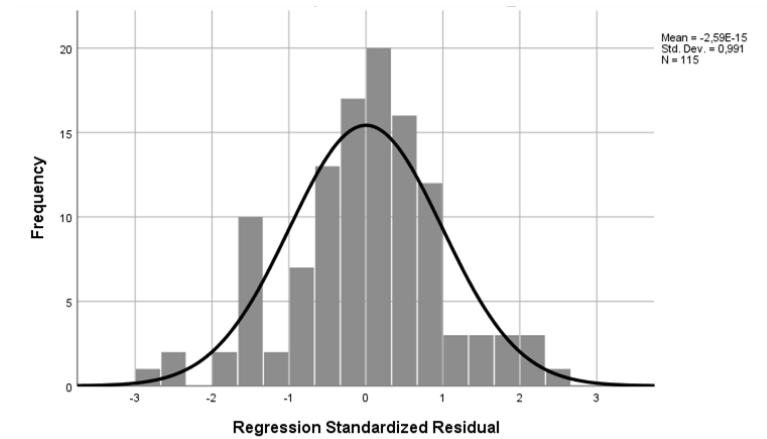
- Nazari, N. (2022). Perfectionism and mental health problems: Limitations and directions for future research. *World Journal of Clinical Cases*, *10*(14), 4709–4712.
<https://doi.org/10.12998/wjcc.v10.i14.4709>
- Paradis, K., Carron, A. & Martin, L. (2014). Development and validation of an inventory to assess conflict in sport teams: the Group Conflict Questionnaire. *Journal of Sports Sciences*, *32*(20), 1966–1978. <https://doi.org/10.1080/02640414.2014.970220>
- Perfectionisme - 5 definities - Encyclo.* (z.d.). Geraadpleegd op 17 oktober 2022, van <https://www.encyclo.nl/begrip/perfectionisme>
- Pineda-Espejel, A., Ismael Alarcón, E., López-Walle, J. M., & Tomás-Marco, I. (2017). Adaptación al Español de la Versión Corta del Inventario de Perfeccionismo Multidimensional en el Deporte en Competición. *Revista Iberoamericana de Diagnóstico y Evaluación - e Avaliação Psicológica*, *43*(1), 45–57.
https://doi.org/10.21865/ridep43_45
- Plateau, C. R. & Haycraft, E. (2020). Teammate influences, psychological well-being, and athletes' eating and exercise psychopathology: A moderated mediation analysis. *International Journal of Eating Disorders*, *53*(4), 564–573.
<https://doi.org/10.1002/eat.23222>
- Schuls, M. (2022, 26 oktober). *Teamwork Checklist*.
- Schuls, M. & Davids, J. H. (2017). Sport Perfectionisme Test. TipTip Sport.
- Sindik, J. & Missoni, S. (2013). A comparison of two conative characteristics of top basketball and recreational table tennis players. *Collegium Antropologicum*, *37*(2), 187–196. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/23914507/>
- Stoeber, J., Otto, K., & Stoll, O. (2006). Multidimensional Inventory of Perfectionism in Sport (MIPS): English version. *Kent Academic Repository*.

<https://kar.kent.ac.uk/41560/1/MIPS%20-%20English%20Version%20%28Nov%202006%29.pdf>

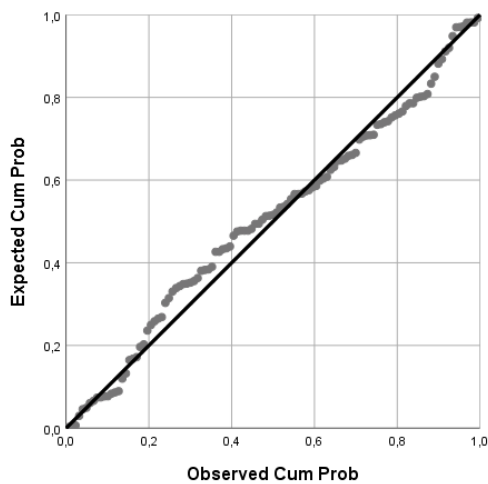
Weiss, M. R., Moehnke, H. J. & Kipp, L. E. (2021). A united front: Coach and teammate motivational climate and team cohesion among female adolescent athletes.

International Journal of Sports & Coaching, 16(4), 875–885.

<https://doi.org/10.1177/1747951211006905>

Bijlagen**Figuur 1***Histogram*

Noot: de afhankelijke variabele in het model is Cohesie met de onafhankelijke variabelen PE en WDT.

Figuur 2*P-P Plot*

Noot: de afhankelijke variabele in het model is Cohesie met de onafhankelijke variabelen PE en WDT.

Tabel 1*Beschrijvende Statistieken en Bivariate Correlaties*

	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>Min.</i>	<i>Max.</i>	<i>1.</i>	<i>2.</i>
1. Cohesie	3.73	.51	2.33	5.00	-	
2. PE	3.04	.80	1.00	4.84	.074	-
3. WDT	3.759	.622	2.00	5.00	-.152	.040**

Noot: ** correlatie is significant bij $\alpha = 0.01$

Tabel 2*Multipele Regressieanalyse Coëfficiënten*

	<i>B</i>	<i>SD</i>	<i>t</i>	<i>p</i>	<i>95% BHI</i>	
					LB	UB
Constant	.008	.094	.087	.931	-.177	.193
Zscore(PE)	.131	.101	1.292	.199	-.070	.331
Zscore(WDT)	-.202	.101	-1.999	.048	-.402	-.002
PE_WDT_Interactie	.054	.088	.617	.538	-.120	.229

Noot: de afhankelijke variabele in het model is ZCohesie, de onafhankelijke variabelen in het model zijn ZPE en ZWDT en de interactievariabele in het model is PE_WDT_Interactie.